

Nijmeegsche kapel

Het gaat niet best met het kerkelijk onroerend en roerend goed. Moederziel alleen, in de steek gelaten door de vroeger zo omvangrijke drommen gelovigen, trekken steeds meer kerken vooral nog de aandacht van slopers en projectontwikkelaars. Brocante klepbankjes ('leuk voor bij de eettafel!'), engelenbeelden en andere devotionalia, wijwaterbakjes en liturgisch vaatwerk verhuizen voor alleszins schappelijke prijsjes van het klerikale naar het huiselijke domein. En ook veel kapellen in ons land hebben het zwaar, zo kom ik te weten via verschillende websites 'voor surfende katholieken'.

Zou er enige samenhang zijn tussen de moeilijke tijden die zijn aangebroken voor de religieuze kapellen en de achteruitgang van onze dagvlinders, vroeger ook kapellen geheten? Worden wij door hierboven voor onze toenemende ongelovigheid gestraft met minder vlinders om ons heen? Want de katholieke kerk en vlinders, die gingen altijd goed samen. Tot degenen die veel hebben bijgedragen aan onze kennis over vlinders en andere insecten behoren opmerkelijk veel monniken, broeders en missionarissen, die zich hun leven lang bezighielden met de fladderende voortbrengselen der schepping. Echt monnikenwerk, dat is toch vooral dag na dag, seizoen na seizoen, vlinders waarnemen, kweken en secuur alle gegevens bijhouden.

Enkele jaren geleden wijdde het Natuurmuseum Nijmegen maandenlang een tentoonstelling aan de katholieke gebroeders Sjef en Willy Prick. Al in hun jonge jaren in Maastricht hadden zij op de zolderverdieping van het ouderlijk huis een eigen natuurmuseum ingericht. Beiden waren vooral de vlinders toegedaan. Sjef Prick werd arts en professor in Nijmegen en

publiceerde in zijn vrije tijd onder meer over de seizoensdimorfie van het landkaartje. Willy Prick werd priester en professor in Amerika, veranderde daar om begrijpelijke redenen zijn achternaam in Price en deed onderzoek naar de trek van de monarchvlinder. Ongetwijfeld hebben beide broers al hun waarnemingen van jongs af aan in keurig handschrift nauwgezet opgetekend in mooie series notitieboekjes: de ware heilige schriften van de echte vlinderaar. Hun samengevoegde collectie die in Nijmegen was te zien omvatte meer dan 11.000 vlinders. Misschien zat daar ook de vlinder tussen die we tegenwoordig de grote ijsvogelvlinder noemen, maar die vroeger de Nijmeegsche kapel heette. (Er is zelfs een minus-

cuul kansje dat ik de vlinder heel vroeger zelf heb gezien, toen ik als kleuter aan de hand van mijn Nijmeegse opa door de Hatertse Vennen wandelde.)

Nu is vroeger niet meer. Eerst verdween de naam Nijmeegsche kapel uit ons land en daarna, eind vorige eeuw, de vlinder zelf, met Terschelling als laatste schuilplaats. Katholieken zijn inmiddels fors in aantal achteruitgegaan. En onze waarnemingen belanden niet meer in schriftjes maar die kloppen we in op de website van de Ware Gegevensautoriteit.

Knielt allen, geeft *Limenitis populi* zijn kapellen naam terug, keert terug naar de Oost-Indische inkt en voorwaar ik zeg u, alles komt weer goed.

*Tekst: René Marcelis
Tekening: Kees Verbeek*